

HET HANDVEST VAN DE AARDE

Inleiding

We zijn aangekomen op een doorslaggevend moment in de geschiedenis van de Aarde: het tijdperk waarin de mensheid haar toekomst moet kiezen. Aangezien landen steeds kwetsbaarder worden en steeds afhankelijker van elkaar, is onze toekomst tegelijkertijd vol gevaren en vol belofte. Om verder te komen, moeten we inzien dat te midden van een schitterende diversiteit aan culturen en levensvormen er maar één menselijke en één Aardse gemeenschap is en dat we allemaal een gemeenschappelijke bestemming hebben. We moeten samenwerken om een duurzame mondiale samenleving tot stand te brengen die gebaseerd is op respect voor de natuur, universele mensenrechten, economische rechtvaardigheid en een vreedzame cultuur. Om dit te bereiken is het essentieel dat wij, de volkeren van de Aarde, tegenover elkaar verklaren dat we verantwoordelijk zijn voor elkaar, de rest van het leven op Aarde en toekomstige generaties.

De Aarde, ons thuis

De mensheid maakt deel uit van een immens, zich ontwikkelend universum. De Aarde, ons thuis, biedt onderdak aan een unieke gemeenschap van levensvormen. De krachten van de natuur maken ons bestaan een veeleisend en onzeker avontuur, maar de Aarde bood de omstandigheden die nodig waren om de evolutie van leven mogelijk te maken. De veerkracht van de gemeenschap van het leven en het welzijn van de mens hangen af van het behoud van een gezonde planeet met al haar ecosystemen, een grote diversiteit aan planten en dieren, vruchtbare bodems, schoon water en zuivere lucht. De gezamenlijke zorg voor het mondiale milieu met zijn eindige hulpbronnen gaat alle volkeren aan. Het beschermen van de vitaliteit van de Aarde, haar verscheidenheid en schoonheid, is onze sacrale plicht.

De situatie op Aarde

De dominante manieren van productie en consumptie zorgen voor grote schade aan het milieu, uitputting van hulpbronnen en een massaal uitsterven van diersoorten. Gemeenschappen worden erdoor verscheurd. De voordelen van vooruitgang worden niet eerlijk verdeeld, het verschil tussen rijk en arm wordt zelfs steeds groter. Onrechtvaardigheid, armoede, onwetendheid en gewelddadige conflicten zijn overal en veroorzaken groot leed. De enorme bevolkingsexplosie overbelast ecologische en sociale systemen. De fundamenteën van mondiale veiligheid worden bedreigd. Deze trends zijn gevaarlijk, maar we kunnen van ze loskomen.

De komende uitdagingen

De keus is aan ons: of we sluiten een wereldwijd verbond en gaan samen voor de Aarde en elkaar zorgen, of we vernietigen onszelf en de diversiteit van het leven op Aarde. Fundamentele veranderingen in onze waarden, onze instituten en onze leefstijl zijn nodig. We moeten ons realiseren dat, als eenmaal in onze basisbehoeften is voorzien, menselijke vooruitgang vooral gaat over onszelf verbeteren, niet over meer bezitten. We hebben de kennis en de technologie om ervoor te zorgen dat iedereen genoeg heeft en dat we onze impact op ons milieu zo klein mogelijk maken. De opkomst van een wereldwijde burgergemeenschap creëert nieuwe kansen voor een democratische en humane wereld. Onze uitdagingen op het gebied van ons milieu, onze economie, onze politiek en op sociaal en spiritueel gebied staan niet los van elkaar, en samen kunnen we met oplossingen komen die alle problemen in een keer aanpakken.

Allesomvattende verantwoordelijkheid

Om deze ambities tastbaar te maken, moeten we besluiten om te gaan leven met een gevoel van allesomvattende verantwoordelijkheid en ons vereenzelvigen met zowel de Aardse gemeenschap als onze lokale gemeenschappen. We zijn van verschillende naties en tegelijkertijd van één wereld waarin het lokale en het mondiale met elkaar verbonden zijn. Iedereen heeft een gedeelde verantwoordelijkheid voor het huidige en het toekomstige welzijn van de menselijke familie en het andere leven op Aarde. De menselijke solidariteit en de bloedverwantschap met al het leven op Aarde zal sterker worden als we eerbied krijgen voor het mysterie van ons zijn, dankbaar zijn voor het leven en nederig zijn wat betreft onze plaats in de natuur.

We hebben dringend een gedeelde visie nodig, bestaande uit basiswaarden, die als ethisch kompas kan dienen voor de opkomende wereldgemeenschap. Daarom verklaren we hoopvol onze steun aan de onderstaande onderling verbonden principes voor een duurzame levenswijze. Individuen, organisaties, bedrijven, overheden en internationale instellingen kunnen deze als leidraad gebruiken en hun werkwijze kan ermee beoordeeld worden.

Principes

I. Respect en zorg voor het leven op Aarde

1. Respecteer de Aarde en het leven in al zijn verschijningsvormen.
 - a) Erken dat alle wezens afhankelijk zijn van elkaar en dat elk leven waarde heeft, ongeacht de waarde voor mensen.
 - b) Verklaar vertrouwen in de intrinsieke waardigheid van mensen en in het intellectuele, artistieke, ethische en spirituele potentieel van de mensheid.

2. Zorg voor de gemeenschap van het leven met begrip, mededogen en liefde.

a) Accepteer dat uit het recht op het bezitten, beheren en gebruiken van natuurlijke hulpbronnen ook de verplichting vloeit om schade aan het milieu te voorkomen en mensenrechten te beschermen.

b) Verklaar dat met toenemende vrijheid, kennis en macht ook je verantwoordelijkheid om het goede in de wereld te bevorderen toeneemt.

3. Bouw aan democratische maatschappijen die rechtvaardig, participatief, duurzaam en vreedzaam zijn.

a) Zorg ervoor dat gemeenschappen op elk niveau de mensenrechten en fundamentele vrijheden garanderen en iedereen de kans geeft om zijn of haar volledige potentieel te benutten.

b) Vergroot sociale en economische gerechtigheid, zodat iedereen een veilige, betekenisvolle en ecologisch verantwoorde bron van levensonderhoud kan hebben.

4. Behoud de overvloed en de schoonheid van de Aarde voor deze en volgende generaties.

a) Onderken dat de vrijheid in het doen en laten van elke generatie bepaald wordt door de behoeften van generaties die later komen.

b) Draag waarden, tradities en organisaties die het welzijn van de mensen en ecosystemen op de lange termijn ondersteunen over aan toekomstige generaties.

Om aan deze vier algemene verplichtingen te voldoen, is het volgende noodzakelijk:

II Ecologische veerkracht

5. Bescherm en herstel de veerkracht van alle ecosystemen op Aarde, met extra aandacht voor biodiversiteit en de natuurlijke processen die het leven mogelijk maken.

a) Zorg op elk niveau voor plannen en regels die milieubescherming en -herstel als basis nemen voor alle ontwikkelingsplannen.

b) Creëer levensvatbare natuur- en biosfeerreservaten, inclusief zeeën, oceanen en woeste gronden, en bescherm deze om de biodiversiteit en onze natuurlijke erfenis te behouden. Het zijn deze systemen die het leven op Aarde mogelijk maken.

c) Bevorder het herstel van ecosystemen en de populaties van bedreigde soorten.

d) Houd invasieve exoten en genetisch gemanipuleerde organismen die schadelijk zijn voor inheemse soorten in toom of roei ze uit. Voorkom de introductie van dergelijke schadelijke soorten.

e) Beheer het gebruik van hernieuwbare hulpbronnen zoals water, bodem, bosproducten en zeeleven op een manier die natuurlijk herstel niet overschrijdt en de gezondheid van ecosystemen beschermt.

f) Beheer het gebruik van niet-hernieuwbare hulpbronnen, zoals mineralen en fossiele brandstoffen, op manieren die uitputting ervan minimaliseren en geen onherstelbare schade aan het milieu toebrengen.

6. Het voorkomen van schade is de beste milieubescherming. Als kennis ontbreekt is het beter het voorzorgsprincipe te hanteren.

a) Onderneem actie om ernstige of onomkeerbare milieuschade te voorkomen, ook als wetenschappelijke kennis beperkt of niet doorslaggevend is.

b) Leg de bewijslast bij diegenen die beweren dat een voorgestelde activiteit geen noemenswaardige schade zal toebrengen en zorg ervoor dat de partijen die verantwoordelijk zijn aansprakelijk gesteld kunnen worden.

c) Zorg ervoor dat bij elke beslissing rekening gehouden wordt met wereldwijde cumulatieve, indirecte gevolgen, ook over grote afstanden en de lange termijn, van menselijke activiteiten.

d) Voorkom vervuiling van elk deel van ons milieu en voorkom opeenhoping van radioactieve, giftige of andere gevaarlijke stoffen.

e) Voorkom militaire activiteiten die schade toebrengen aan het milieu.

7. Productie, consumptie en voortplanting moeten op een manier plaatsvinden die de Aarde de kans geeft zich te herstellen en mensenrechten en het welzijn van gemeenschappen beschermen.

a) Beperk het verbruik van materialen in wegwerpsystemen, gebruik de producten vaker, recycle ze en zorg ervoor dat het afval dat overblijft biologisch afbreekbaar is.

b) Verbruik zo min mogelijk energie en gebruik de verbruikte energie zo efficiënt mogelijk. Gebruik in toenemende mate hernieuwbare bronnen zoals zonne- en windenergie.

c) Bevorder de ontwikkeling en het gebruik van milieuvriendelijke technieken en maak deze voor iedereen toegankelijk.

d) Bereken de milieu- en sociale kosten van een product of dienst door in de verkoopprijs en geef de koper inzicht in welke producten aan de hoogste sociale en milieustandaarden voldoen.

e) Geef iedereen toegang tot ziekenzorg die gezonde en verantwoorde voortplanting aanmoedigt.

f) Kies voor een leefstijl die de nadruk legt op kwaliteit van leven en waarin genoeg genoeg is, want deze planeet is eindig.

8. Bevorder het onderzoek naar ecologische duurzaamheid en zorg voor vrije uitwisseling en brede toepassing van de opgedane kennis.

a) Steun internationale wetenschappelijke en technische samenwerking op het gebied van duurzaamheid en let daarbij extra op de behoeften van ontwikkelingslanden.

b) Erken de traditionele kennis en spirituele wijsheid uit alle culturen die bijdragen aan milieubescherming en het welzijn van de mens en voorkom dat deze verloren gaat.

c) Zorg ervoor dat informatie die van levensbelang is voor menselijke gezondheid en milieubescherming, waaronder genetische informatie, voor iedereen toegankelijk is.

III. Sociale en economische gerechtigheid

9. Maak een einde aan armoede. Dit is ethisch, sociaal en milieutechnisch noodzakelijk.

a) Garandeer de toegang tot schoon drinkwater, schone lucht, voedsel, onvervuilde bodems, beschutting en veilige sanitaire voorzieningen. Zet hiervoor het benodigde geld en middelen apart, zowel landelijk als internationaal.

b) Geef alle mensen meer mogelijkheden door ze onderwijs en hulpmiddelen aan te bieden, zodat ze duurzaam in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Zorg voor sociale voorzieningen en vangnetten voor diegenen die niet in staat zijn voor zichzelf te zorgen.

c) Erken mensen die niet worden gezien, bescherm kwetsbare mensen, help mensen die lijden en stel iedereen in staat om hun kwaliteiten te ontwikkelen zodat ze hun ambities kunnen vervullen.

10. Zorg ervoor dat economische activiteiten en instellingen op alle niveaus menselijke ontwikkeling op een eerlijke en duurzame manier bevorderen.

a) Zorg voor een eerlijke verdeling van welvaart, zowel binnen als tussen naties.

b) Verbeter de intellectuele, financiële, technische en sociale hulpbronnen van ontwikkelingslanden. Scheld oninbare internationale schulden kwijt.

c) Zorg ervoor dat alle handel duurzaam omgaat met hulpbronnen, het milieu beschermt en goede arbeidsomstandigheden garandeert.

d) Verlang van multinationals en internationale financiële instellingen dat ze zich transparant ten goede van de gemeenschap gedragen. Zorg ervoor dat ze aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele negatieve gevolgen van hun activiteiten.

11. Erken dat het noodzakelijk is om mannen en vrouwen gelijkwaardig te behandelen om duurzame ontwikkeling mogelijk te maken. Zorg ervoor dat iedereen toegang heeft tot onderwijs en gezondheidszorg en dat iedereen gelijke kansen heeft in het economisch verkeer.

a) Bescherm de mensenrechten van meisjes en vrouwen en beëindig alle geweld tegen hen.

b) Bevorder de actieve deelname van vrouwen aan alle aspecten van het economische, politieke, burgerlijke, sociale en culturele leven. Zorg ervoor dat ze als gelijkwaardige partners, besluitvormers, leiders en begunstigden deelnemen.

c) Verstevig familiebanden en zorg voor veiligheid en liefdevolle verzorging van alle familieleden.

12. Handhaaf het recht van iedereen, zonder te discrimineren, op een natuurlijke en sociale omgeving. Menselijke waardigheid, lichamelijke gezondheid en geestelijk welzijn dienen gegarandeerd te zijn. Schenk speciale aandacht aan de rechten van inheemse volkeren en minderheden.

- a) Beëindig discriminatie in al haar vormen, zoals die gebaseerd op ras, kleur, geslacht, geaardheid, religie, taal, nationaliteit, etniciteit of sociale herkomst.
- b) Erken het recht van inheemse volkeren op hun spiritualiteit, kennis, land en hulpbronnen en de bijbehorende praktijken op het gebied van duurzaam levensonderhoud.
- c) Respecteer en ondersteun de jonge mensen binnen onze gemeenschappen, zodat ze hun essentiële rol binnen het creëren van duurzame samenlevingen kunnen vervullen.
- d) Bescherm en herstel buitengewone plaatsen die van cultureel of spiritueel belang zijn.

IV. Democratie, geweldloosheid en vrede

13. Maak democratische instellingen op alle niveaus sterker en zorg voor openheid van bestuur. Laat de bestuurders verantwoordelijkheid afleggen, biedt de mogelijkheid tot inspraak bij besluitvorming en geef iedereen toegang tot eerlijke rechtspraak.

- a) Handhaaf het recht van iedereen om duidelijke en bijtijdse informatie te ontvangen over milieukwesties en alle ontwikkelingsplannen en -activiteiten die waarschijnlijk invloed op hun leven hebben of waar ze belangstelling voor hebben.
- b) Steun lokale, regionale en mondiale burgersamenlevingen. Bevorder betekenisvolle deelname in de besluitvorming van alle mensen en organisaties.
- c) Bescherm de rechten op vrijheid van meningsuiting, beeldende expressie, vreedzame samenkomst, vorming van genootschappen en het hebben van een afwijkende mening.
- d) Geef effectieve en efficiënte toegang tot bestuurlijke en onafhankelijke gerechtelijke procedures, waaronder de mogelijkheid je tegen onrecht te verweren en schadevergoedingen te ontvangen voor milieuschade en het risico op dergelijk schade.
- e) Maak een eind aan corruptie bij alle openbare en geprivatiseerde instellingen.
- f) Versterk lokale gemeenschappen, zodat ze zorg kunnen dragen voor hun omgeving, en geef de overheden verantwoordelijkheid op milieugebied op het niveau waar ze het meest effectief uitgevoerd kunnen worden.

14. Integreer de kennis, waarden en vaardigheden voor een duurzaam leven in het levenslang leren van mensen en in het lesprogramma van scholen.

a) Geef iedereen, maar vooral kinderen en jongeren, de mogelijkheid onderwezen te worden zodat ze actief deel kunnen nemen aan duurzame ontwikkeling.

b) Bevorder naast de wetenschappen de bijdragen van de geesteswetenschappen en de kunsten op het gebied van duurzaamheid binnen het onderwijs.

c) Vergroot de rol van de massamedia bij het bewustmaken van mensen van de ecologische en sociale uitdagingen.

d) Erken het belang van moreel en spiritueel onderwijs om duurzaam te kunnen leven.

15. Behandel alle levende wezens met respect en compassie.

a) Voorkom wreedheid tegen dieren die binnen onze samenleving gehouden worden en bescherm ze tegen lijden.

b) Bescherm wilde dieren tegen manieren van jagen, strikken en vissen die langdurig, te vermijden of buitensporig leed veroorzaken.

c) Maak een einde aan bijvangst en de vernietiging daarvan of vermijd beide voor zover mogelijk.

16. Stimuleer een cultuur die gebaseerd is op tolerantie, geweldloosheid en vrede.

a) Moedig onderling begrip, solidariteit en samenwerking tussen alle volkeren aan. Verbeter de samenwerking tussen en binnen naties.

b) Voer uitgebreide maatregelen in die gewelddadige conflicten kunnen voorkomen. Werk samen met andere volkeren om milieuconflicten en andere geschillen hanteerbaar te maken en op te lossen.

c) Ontwapen nationale veiligheidssystemen tot het niveau waarop er geen dreiging meer van uitgaat en zet militaire hulpbronnen in voor vredelievende doeleinden, zoals ecologisch herstel.

d) Vernietig nucleaire, biologische en giftige wapens en andere massavernietigingswapens.

e) Zorg ervoor dat de ruimte buiten de dampkring uitsluitend gebruikt wordt voor milieubescherming en vredelievende doeleinden.

f) Onderken dat vrede de heelheid is die gevormd wordt door gezonde relaties met jezelf, anderen, andere culturen, andere levensvormen, de Aarde en het grotere geheel waar we allemaal deel van uitmaken.

De weg vooruit

Nog nooit eerder heeft onze gemeenschappelijke bestemming ons zo duidelijk opgeroepen een nieuw begin te maken. Zo'n nieuw begin is wat de principes in dit handvest beloven. Om deze belofte te vervullen, moeten we ons toewijden aan het toepassen en verspreiden van de waarden en doelen in dit handvest.

Dit vereist een verandering in hoe we denken en wat we voelen. Het vereist een nieuw gevoel van mondiale onderlinge afhankelijkheid en een allesomvattende verantwoordelijkheid. We moeten

vol verbeeldingskracht de visie van een duurzame leefwijze ontwikkelen en toepassen op lokaal, nationaal, regionaal en mondiaal niveau. Onze culturele diversiteit is een kostbare erfenis en iedere cultuur zal zijn eigen, unieke manier vinden om die visie ten uitvoer te brengen. De mondiale dialoog die geresulteerd heeft in dit Handvest van de Aarde moeten we verdiepen en uitbreiden, want er is veel te leren van de doorgaande gezamenlijke zoektocht naar waarheid en wijsheid.

Het leven gaat vaak over spanningen tussen belangrijke waarden. Daardoor is het soms moeilijk om keuzes te maken. Toch moeten we manieren vinden om diversiteit op één lijn te brengen met eenheid, het uitoefenen van individuele vrijheid met het algemeen belang en kortetermijndoelen met langetermijndoelen. Elk individu en elke familie, organisatie en gemeenschap heeft een doorslaggevende rol te spelen. De kunsten, wetenschappen, religies, onderwijsinstellingen, media, bedrijven, non-gouvernementele organisaties en regeringen worden allemaal opgeroepen om creatief leiderschap te tonen. Het partnerschap tussen regering, burgers en bedrijven is van levensbelang voor een doeltreffend bestuur.

Om een duurzame wereldwijde gemeenschap op te kunnen bouwen, moeten de naties van de wereld hun verbintenis met de Verenigde Naties verlengen en hun verplichtingen nakomen die ze aangegaan zijn onder bestaande internationale afspraken. Ook moeten ze de invoering van de principes van het Handvest van de Aarde steunen door middel van een internationaal rechtsgeldige akte over milieu en ontwikkeling.

Laat onze tijd er een zijn die herinnerd zal worden vanwege het ontwaken van een nieuwe eerbied voor het leven, de ferme vastberadenheid om duurzaamheid te bereiken, de strijd om gerechtigheid en vrede en de vreugdevolle viering van het leven.

Vertaling: Marc Siepman, marcsiepman.nl